614/01

Den 9. april 2001 blev i sag nr. 52.431:

xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Alm. Brand af 1792
Lyngby Hovedgade 4
Postboks 1792
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Alm. Brand af 1792, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at bevillige præmiefritagelse samt udbetale invaliderente for perioden 4/10 1998 - 1/9 1999.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke har været nedsat i dækningsberettiget grad.

Det fremgår af sagen, at klageren, der arbejdede som montrice på en højtalerfabrik, var syg i en periode fra den 2/7 1998 og frem til den 1/9 1999, hvor hun blev raskmeldt. Klageren, der var blevet gravid og skulle have barselsorlov fra den 21/12 1999, startede ikke på højtalerfabrikken igen efter raskmeldingen. Klagerens advokat har oplyst, at "ingen ønskede en gravid kvinde ansat for så kort en periode", så klageren var nu uden arbejde. Klageren fødte et barn den 3/2 2000, og hun afsluttede sin barselsorlov den 20/7 2000, hvorefter hun gik på børnepasningsorlov, der løber frem til den 24/8 2001. Klageren har ikke været sygemeldt efter sin barselsorlov. Det er oplyst, at klageren på tegningstidspunktet i 1992 var rengøringsassistent.

Af klagerens anmeldelse af 22/10 1998 fremgår bl.a.:

"

1. Er De fuldstændig uarbejdsdygtig? … 4. Hvad er årsagen til uarbejdsdygtigheden? … 9.Hvornår forventer De at kunne genoptage Deres arbejde delvist? ...	☐ Nej ☒ Ja Siden d. *2/8-98* … *Smerter i finger og håndled* … Den Kan ikke genoptage mit nuværende arbejde
12. Eventuelle yderligere kommentarer: *Jeg forventer ikke at søge offentlig, pension o.l. Jeg er trods alt kun 34 år og har stadig mod på at omskole mig, men kan ikke holde til at arbejde med monotone bevægelser uden at blive invalid i en ung alder.*	

"

Af lægeattest af 10/11 1998 fremgår bl.a.:

"

1. Hvad er forsikredes erhverv? (herunder arbejdets art)	*Montrice. Klargør og monterer højtalermagneter.*
…	…
4. Af hvilken sygdom eller svaghed lider forsikrede/hvilken beskadigelse er sket? (diagnose anført <u>både</u> på dansk og latin) …	*Arthralgia varieæe (smerter i forskellige led).* …
5. a. Hvad er den formodede eller konstaterede årsag til lidelsen? … b. Hvornår begyndte lidelsen? …	*Usikker årsagssammenhæng. Start symp. muligvis som flg. af håndbelastende arb. på højtalerfabrik.* *4.7.98* …
6. Har forsikrede været sygemeldt for lidelsen?	☐ Nej ☒ Ja - første sygedag *3.8.98.*
…	…
11. Hvorledes er prognosen for forsikredes tilstand?	*Der forventes bedring af pt. tilstand men der er formodet tvivl om hvorvidt hun vil kunne genoptage tidl. arb.*
…	…
14. Har De evt. nogle supplerende, afrundende eller afsluttende bemærkninger, der kan karakterisere forsikredes almene tilstand?	*Klienten stadig generet af smerter i specielt hænderne, men også sm. i andre af leddene, specielt i knæet. Langsomt ved at øge sin gangdistance, men stadig lang fra normal funktion i specielt hænder.*

"

Klagerens advokat har i skrivelse af 5/10 1999 til selskabet bl.a. oplyst, at klageren holdt 4 ugers ferie fra den 4/7 1998.

Af lægebrev af 21/9 1998 fra Herning Centralsygehus fremgår: "Konklusion 34-årig kvinde præget af udtalte smerter med forskellig lokalisation, især svarende til leddene, men også en del muskelsmerter. Symptomerne mest udtalt svarende til højre arm med lejlighedsvis farveskift af de 3 radiale fingre. Ingen tegn på karpaltunnelsyndrom. Ingen tegn på rodkompression eller discuspåvirkning. Ledbevægeligheden normal. Ved objektiv undersøgelse findes en del myoser svarende til skulderfæster og de lange rygstrækkere. Derudover findes intet synligt abnormt ved bevægelighed eller ej heller hævelse."

Af lægebrev af 5/11 1998 fra Herning Centralsygehus fremgår: "Knogleskintigrafien er normal, og pt. drøftes på konference. Man finder ikke tegn på reumatologisk lidelse eller bindevævslidelse og finder ikke anledning til yderligere undersøgelser. Pt. AFSLUTTES herfra."

Af statusattest til kommunen fremgår bl.a.: "Pt.s fortsatte smerteklager har hele tiden virket reelle. Ved sidste konsultation 4.11 er der stadigvæk let hævelse og stivhed af pegefingrene. Hun kan gå bedre og øger langsomt sin gangdistance. Det skønnes dog ikke realistisk på kort sigt, at hun vil kunne passe tilsvarende og håndbelastende arbejde. Det skønnes, at hun via kommunen må i gang med en evt. omskoling eller anden hjælp til at kunne starte på nedsat tid."

Herefter gav selskabet den 19/1 1999 klageren afslag på forsikringsdækning med den ovenfor anførte begrundelse. I skrivelsen hedder det endvidere: "Vi har derfor henlagt sagen, men kan meddele, at vi er villige til at se på sagen på ny, såfremt De søger og får bevilliget mindst mellemste førtidspension eller får lagt en konkret revalideringsplan i samråd med og godkendt af Deres kommune. Evt. økonomisk støtte under revalidering vil i så [fald] blive tilbudt pr. kulance."

Af lægebrev af 5/5 1999 fremgår bl.a.: "KONKLUSION: det mest sandsynlige er, at pt. har arthralgier efter en virusinfektion i forsommeren 98. Vi vil udelukke, at hun har en Bechterew, og jeg vil derfor bede om røntgenfoto af columna thoracolumbalis incl. sacroiliacaled og den thoracolumbale overgang. Desuden vil jeg gerne se nye laboratorieprøver: Hb, CRP, leucocytter, differentialtælling, thrombocytter, ny ANA og borreliati-

ter og desuden vævstypen HLAB27. Pt. vil henvende sig til sin egen læge mhp. disse undersøgelser. Jeg finder ikke indikation for fornyet scintigrafi nu."

Af lægeakt af 17/5 1999 fra Ringkøbing Sygehus fremgår: "**Columna thoracolumbalis**: Viser let kileform af flere midttorakale hvirvler med en let øget torakal kyfosering. Endvidere ses en ganske svag venstrekonveks torakal skoliose. I øvrigt normale corpora, intervertebralrum og sacroiliacaled. Ingen mistanke om morbus Bechterew. RD: Morbus Scheuermann thoracalis seqv."

Over for nævnet har klagerens advokat i skrivelse af 14/2 2000 gjort gældende:

"**at** betingelserne for at kræve udbetaling af invalideydelse og præmiefritagelse har været opfyldt, idet klagers erhvervsevne på grund af sygdom har været nedsat til 1/3 eller derunder, jfr. betingelserne i bilag 2

at klager i form af beskrevne gener har dokumenteret, at erhvervsevnen i perioden 04.07.1998 til 01.09.1999 har været nedsat med minimum 2/3, idet hun med de anførte gener ikke har kunnet bestride hverken et fysisk krævende job, kontorarbejde eller andet, jfr. bilag 7 og 9

at Alm. Brand ikke har kunnet henvise klager til et job, som hun med sine gener ville kunne have passet

at klagers gener ikke kan sammenlignes med muskelsmerter efter en influenzavirus

at det af lægeakterne fremgår, at klagers gener hele tiden har virket reelle, jfr. bilag 9 og bilag 10

at det, at klager ikke har haft en 100% anerkendt og 'målbar' sygdom, ikke kan afskære hende fra at få udbetalt invaliderente, når betingelsen om en nedsættelse af erhvervsevnen på minimum 2/3 er opfyldt, og

at kravet om en karensperiode på 3 måneder er opfyldt, idet klager blev syg den 4. juli 1998, og idet hun kræver udbetaling af invaliderenteforsikringen og præmiefritagelse i perioden fra den 04.10.1998 til 01.09.1999."

Selskabet har i skrivelsen af 9/3 2000 til nævnet anført: "Efter endnu en vurdering af sagen finder vi stadig ikke, at der er nogen lægelig dokumentation for, at forsikredes generelle arbejdsevne har været tilstrækkelig nedsat til, at der kan kræves udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse. Selv om de symptomer, som forsikrede angiveligt har

haft, har føltes generende for hende, og selv om symptomerne udmærket kan anses som lovlig fraværsgrund, der berettiger til sygedagpenge fra det offentlige, mener vi ikke, at forsikredes evne til at erhverve indkomst ved personlig arbejdsindsats har været så drastisk reduceret konstant i så lang en periode, at det berettiger til invaliderenteudbetaling/præmiefritagelse."

Klagerens advokat har i skrivelse af 8/5 2000 til nævnet oplyst:

"at klager fødte et barn den 03.02.2000 og **allerede** 5 dage efter fødslen begyndte generne igen, jfr. bl.a. de i klageskriftet oplyste gener samt den lægelige forklaring afgivet pr. telefon og refereret i bl.a. bilag 7 side 2, 3. sidste afsnit, hvor det fremgår, at en virus i sjældne tilfælde kan give langvarige symptomer, og at det er alment accepteret, at syndromet kan bedres under en graviditet

at generne allerede nu 3 måneder efter fødslen er som følger:

- smerter i benenes led og hofter, så klager af og til knap nok kan gå
- snurrende fornemmelser i fingrene og stive led, som gør, at klager taber ting ud af hænderne
- smerter i håndleddene og musklerne i armene og
- glemsomhed, som ifølge klagers læge skyldes smerterne

at de pågældende gener lige som sidst resulterer i, at min klients erhvervsevne endnu en gang er nedsat med mindst 2/3."

Hertil har selskabet i skrivelse af 7/6 2000 til nævnet bl.a. anført: "Efter modtagelse af skrivelse af 8.5.2000 fra forsikredes advokat kan vi meddele, at de nye oplysninger om forsikredes genopståede gener efter fødslen ikke giver os anledning til et ændret synspunkt hvad angår erstatningsberettigelse efter invaliderenteforsikringen."

Selskabet har i skrivelse af 2/10 2000 til nævnet bl.a. anført, at det forhold, at klageren vælger ikke at arbejde på højtalerfabrikken, efter at hun blev raskmeldt, er sagen uvedkommende. I skrivelsen hedder det endvidere: "Hvad angår perioden 4.10.1998 til 1.9.1999, som klagen oprindelig angår, skal vi henvise til de begrundelser om manglende lægelig dokumentation som beskrevet i vores redegørelse af 9.3.2000, nemlig:

- Usikker årsagssammenhæng. Startsymptomer muligvis som følge af håndbelastende arbejde på højtalerfabrik

- Ingen tegn på reumatisk lidelse
- Ingen tegn på bindevævslidelse
- Ej heller viser knoglescintigrafien noget unormalt
- Røntgen af columna thoracolumbalis incl. sacroiliacaled og den thoracolumbale overgang viser ikke fund, der ville give skærpede vilkår ved en forsikrings tegning.
- Laboratorieprøverne lå indenfor normalområdet.

Der er rent faktisk heller ikke sat nogen egentlig diagnose. Vi har derimod ikke afvist, at forsikrede i en eller anden grad har været plaget af nogle gener og en svaghedstilstand, hvor formentlig rutinearbejde og træthed har spillet ind, men ikke i en så drastisk grad og over så lang en konstant periode, at det berettiger til invaliderente/præmiefritagelse. Vi gør også opmærksom på, at der den 19.1.1999 er givet tilsagn om at vurdere sagen på ny, såfremt forsikrede får bevilget mindst mellemste førtidspension, samt at vi - i.h.t. Forsikringsbetingelserne, Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse, §§ 4 - til enhver tid kan kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder, samt at selskabet kan forlange de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Forsikrede har efter vores opfattelse ikke dokumenteret sin berettigelse til erstatning."

Selskabet har i skrivelse af 2/11 2000 til nævnet bl.a. anført: "Eftersom det nu er klarlagt, at forsikrede ikke har været sygemeldt på ny siden hendes raskmelding den 1.9.1999, men derimod har holdt barselsorlov og børnepasningsorlov, afviser vi, at oplysninger om hendes påståede genopståede gener efter fødslen den 3.2.2000, kan bruges som dokumentation for hendes helbredstilstand i perioden 4.10.1998 til 1.9.1999. I øvrigt henviser vi til vores redegørelse af 9.3.2000 samt efterfølgende bemærkninger i vores skrivelse af 7.6.2000 og 2.10.2000."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**Definition af invaliditet** § 1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. § 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i

stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanlig for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn. … **Dokumentation** § 4. UTRECHT kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder. Selskabet kan forlange de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelse heraf. **Præmiefritagelse respektive invaliderenters ikrafttræden og ophør** § 5. Præmiefritagelse respektive udbetaling af invaliderente får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. ... § 6. Selskabet kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invaliderente betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig invalidepension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:
På baggrund af sagens lægeakter må nævnet lægge til grund, at klageren har været syg fra den 4/7 1998 og frem til den 1/9 1999, da hun blev raskmeldt. Klagerens advokat har nedlagt påstand om forsikringsydelse i perioden 4/10 1998 - 1/9 1999.

Om en forsikrets erhvervsevne skal vurderes generelt eller efter den forsikredes konkrete erhverv på skadetidspunktet afhænger efter praksis af, om erhvervsevnetabet må skønnes at være af midlertidig karakter eller må skønnes at være permanent.

I det foreliggende tilfælde, hvor klageren blev raskmeldt pr. 1/9 1999, og hvor hun ikke har været sygemeldt siden afslutningen af sin barselsorlov den 20/7 2000, finder nævnet, at der alene har været tale om erhvervsevnetab af midlertidig karakter, og erhvervsevnen må vurderes i relation til klagerens erhverv som montrice på højtalerfabrik.

Nævnet finder endvidere, at klagerens erhvervsevne som montrice i hele den sygemeldte periode har været nedsat med mindst 2/3. At lægerne ikke har kunnet stille en sikker diagnose ændrer ikke ved dette forhold.

Selskabet har henvist til, at der den 19/1 1999 er stillet krav om tilkendelse af førtidspension for bevilling af forsikringsydelse.

Nævnet finder, at selskabet ikke kan gøre den midlertidige ydelse betinget af tildeling af offentlig pension.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand af 1792, skal anerkende, at klageren er berettiget til forsikringsydelse i perioden 4/10 1998 – 1/9 1999 samt renter efter forsikringsaftalelovens § 24.

Jørgen Nørgaard